

REGLUR

um fjárhagsaðstoð sveitarfélaga, í sérstökum tilvikum, við erlenda ríkisborgara, utan EES, sem ekki eiga lögheimili á Íslandi.

I. KAFLI

Almenn atriði.

1. gr.

Hverjir eiga rétt á aðstoð.

Aðstoð samkvæmt reglum þessum er veitt erlendum ríkisborgurum utan EES sem eiga ekki lögheimili í landinu.

Aðstoðin er veitt í sérstökum tilvikum þegar fyrirsjáanlegt er að einstaklingur hefur ekki möguleika á að fara úr landi eða framfleyta sér hér á landi án aðstoðar íslenskra stjórnvalda.

Þegar kveðið er á um einstakling í reglum þessum á það jafnframt við um fjölskyldu hans, þ.e. maka, sambúðaraðila og börn, eftir því sem við á.

Dvalarsveitarfélag veitir aðstoð samkvæmt reglum þessum. Velferðarráðuneyti endurgreiðir sveitarfélaginu útlagaðan kostnað.

2. gr.

Sérstök tilvik.

Aðstoð til brottferðar eða til dvalar á Íslandi er veitt í sérstökum tilvikum, sbr. 2. mgr. 1. gr., ef a.m.k. eitt af eftirfarandi atriðum á við:

1. Ófyrirsjáanleg áföll í lífi einstaklings hafi átt sér stað meðan á dvöl hans stóð og/eða barn/börn eru með í för og fólkið getur ekki ferðast til heimalands af eigin rammleik.
2. Á tímabili frá því dvalarleyfi af mannúðarástæðum eða dvalarleyfi flóttamanns hefur verið veitt þar til lögheimili hefur verið skráð.
3. Umsókn um dvalarleyfi af mannúðarástæðum eða dvalarleyfi sem flóttamaður hefur verið synjað og ákvörðun stjórnvalda um að yfirgefa landið getur ekki komið til framkvæmda. Einstaklingar í þessum aðstæðum geta verið ríkisfangslausir eða ríkisfang hefur ekki verið staðfest. Eftir atvikum er einstaklingum veitt dvalarleyfi og atvinnuleyfi til bráðabirgða.
4. Veitt hefur verið dvalar- og atvinnuleyfi til bráðabirgða og einstaklingur getur ekki framfleytt sér án aðstoðar þar til launagreiðsla fer fram. Aðstoð við þessar aðstæður skal aldrei veitt lengur en í einn mánuð.
5. Beðið er eftir að ákvörðun stjórnvalda um að viðkomandi fari úr landi komi til framkvæmda. Hér er meðal annars átt við fanga sem fengið hafa reynslulausn, en ekki liggur fyrir ákvörðun um að þeir yfirgefi landið.
6. Í gildi er úrskurður um farbann skv. 100. gr. laga um meðferð sakamála nr. 88/2008 eða einstaklingur getur ekki yfirgefið landið vegna meðferðar sakamáls af öðrum ástæðum.

3. gr.

Sérstök viðmið vegna fjárhagsaðstoðar samkvæmt reglum þessum.

Velferðarráðuneyti setur sérstök viðmið um fjárhagsaðstoð samkvæmt reglum þessum. Viðmiðin sem birt eru sem fylgiskjal 1 með reglum þessum skulu endurskoðuð einu sinni á ári.

II. KAFLI

Skilyrði fyrir aðstoð til farar úr landi eða vegna dvalar.

4. gr.

För úr landi.

Skilyrði fyrir fjárhagsaðstoð fram að brottför úr landi og til fararinnar er að gengið hafi verið úr skugga um að einstaklingur geti hvorki framfleytt sér sjálfur né greitt fargjald. Jafnframt að hann fái ekki aðstoð til brottfarar frá ríkisfangslandi eða því landi þar sem hann á lögheimili, frá fjölskyldu, viðkomandi sendiráði hér á landi, öðru stjórnvaldi eða öðrum aðila á Íslandi.

5. gr.

Dvöl í landinu.

Sé f6r 6r landi skv. 4. gr. ekki m6guleg er greitt fyrir dv6l 6r 6slandi, enda s6u a6st6ður me6 6eim h6tti a6 ekki s6 anna6 fyrirsj6anlegt en a6 einstaklingur 6urfi a6 dvelja 6r 6slandi um 6kve6inn e6a 6akve6inn t6ma. Jafnframt er skilyr6i a6 fullkanna6 s6, innan lands sem utan, a6 einstaklingur getur ekki sj6lfur framfleytt s6r me6an 6r dv6l hans stendur h6r 6r landi og ekki s6 m6guleiki 6r a6sto6 fr6 r6kisfangslandi e6a 6v6 landi 6ar sem hann 6r l6gheimili, fj6lskyldu, vi6komandi sendir66i h6r 6r landi, 66ru stj6rnvaldi e6a 66rum a6ila 6r 6slandi.

III. KAFLI

A6sto6 sem veitt er.

6. gr.

Me6 a6sto6 til brottfarar 6r landi er 6tt vi6 fj6rhagsa6sto6 til framf6erslu, grei6slu fyrir h6sn66i fram a6 brottf6r og grei6slu fer6akostna6ar fr6 landinu. Me6 fer6akostna6i er 6tt vi6 heildarkostna6, 6ar me6 tali6 flugfargjald, fer6 a6 brottfararsta6 og eftir atvikum nau6synlega vasapeninga fyrir tilfallandi kostna6i me6an 6r fer6inni stendur.

Me6 a6sto6 vegna dvalar 6r landinu er 6tt vi6 fj6rhagsa6sto6 vegna framf6erslu og grei6slu fyrir h6sn66i.

6j6nusta t6lka skal notu6 6egar 66rf krefur.

Kappkosta skal a6 halda fer6a- og dvalarkostna6i samkv6emt 6kv66i 6essu 6r l6gmarki.

IV. KAFLI

M6lsme6fer6.

7. gr.

Upphaf m6ls.

Einstaklingur s6kir um a6sto6 hj6 6v6 sveitarf6lagi 6ar sem hann dvelur. M6lsme6fer6 fer eftir l6gum um f6lags6j6nustu sveitarf6laga og stj6rns6yslul6gum.

Vi6 veitingu fj6rhagsa6sto6ar skal fari6 eftir vi6mi6um velfer6arr66uneytis, sbr. 3. gr.

8. gr.

66rf 6r a6sto6 metin.

F6lags6j6nusta vi6komandi sveitarf6lags 6kvar6ar hvort a6sto6 fellur undir reglur 6essar og metur 66rf 6r a6sto6, 6ar 6r me6al samkv6emt vi6mi6um 3. gr. 66ur en 6kv6r6un er tekin aflar f6lags6j6nustan uppl6singa um st66u ums6kjanda hj6 6tlendingastofnun. 66r s6r f6lags6j6nustan um a6 afla uppl6singa um vi6komandi einstakling hj6 sendir66i e6a r66ismanni r6kisfangslands og gengur 6r skugga um a6 skilyr6i 4. og 5. gr. s6u uppfyllt.

9. gr.

Barnafj6lskyldur.

6egar a6sto6 er 6kve6in skal s6rstakt tillit teki6 til barnafj6lskyldna. Leita6 skal eftir 6liti og a6sto6 barnaverndaryfirvalda eftir 6v6 sem vi6 6r 6r samr6emi vi6 barnaverndarl6g, nr. 80/2002. 6egar b6rn eru ein 6r fer6 skal 6vinlega hafa samband vi6 barnaverndaryfirv6ld sem taka m6li6 til me6fer6ar 6r samvinnu vi6 6tlendingastofnun.

10. gr.

Sam6ykki velfer6arr66uneytis.

F6lags6j6nusta vi6komandi sveitarf6lags s6kir um endurgrei6slu 6r r6kissj66i til velfer6arr66uneytis 6r 6ar til ger6u ey6ubla6i sem birt er sem fylgiskjal 2 me6 reglum 6essum. A6sto6 skal ekki veitt fyrr en sam6ykki6 liggur fyrir. 6r undantekningartilvikum 6egar ekki er unnt a6 f6 sam6ykki r66uneytisins, svo sem vegna helgidaga, skal grei6sla engu a6 si6ur eiga s6r sta6, en 66 aldrei fyrir lengri t6ma en eina viku.

11. gr.

Framkvæmd heimferðar.

Félagsþjónustan afhendir viðkomandi einstaklingi farseðil og vasapeninga vegna fararinnar. Sé þörf á aðstoð lögreglu við förina veitir hún fylgd til flugvallar eða á annan brottfararstað.

12. gr.

Endurgreiðsla úr ríkissjóði.

Sveitarfélag skal senda velferðarráðuneyti yfirlit yfir útlagðan kostnað vegna einstaklinga sem reglur þessar taka til á þar til gerðu eyðublaði. Yfirlitið skal miðast við tímabilið frá 1. nóvember til 31. október hvert ár.

Þær greiðslur sem velferðarráðuneytið hefur samþykkt að endurgreiða, sbr. 10. gr., skulu greiddar félagsþjónustu viðkomandi sveitarfélags einu sinni á ári.

V. KAFLI

Gildistaka.

13. gr.

Reglur þessar, sem settar eru með stoð í 1. mgr. 15. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991, með síðari breytingum, að höfðu samráði við innanríkisráðuneyti, taka þegar gildi.

Velferðarráðuneytinu, 25. nóvember 2011.

Guðbjartur Hannesson.

Ingibjörg Broddadóttir.

Fylgiskjal 1.

VIÐMIÐ

um fjárhagsaðstoð, sbr. 3. gr. reglna um um sérstaka fjárhagsaðstoð sveitarfélaga við erlenda ríkisborgara, utan EES, sem ekki eiga lögheimili á Íslandi.

Viðmið þessi taka til kostnaðar vegna dvalar fram að heimferð. Fjárhæðir miðast að hámarki við reglur Reykjavíkurborgar um grunnfjárhagsaðstoð¹ fyrir einstakling.

Eftirfarandi viðmið skulu notuð eftir því sem við á hverju sinni:

1. Full grunnfjárhæð greidd²: Einstaklingur greiðir sjálfur fyrir fæði og húsnæði. Þegar einstaklingur þarf óhjákvæmilega að greiða háa fjárhæð vegna húsnæðis, svo sem á gistiheimili og annað húsnæði er ekki í boði, greiðir félagsþjónusta sveitarfélags húsnæðiskostnað beint til rekstraraðila og er þá að öðru leyti miðað við aðstæður og greiðslur í samræmi 2., 3. eða 4. lið hér á eftir og greitt samkvæmt því. Áhersla er lögð á að húsnæðiskostnaði sé haldið í lágmarki og greiðsla skilyrt við lágsta gjald.
2. Einstaklingur greiðir sjálfur fyrir fullt fæði, en þarf ekki að greiða fyrir húsnæði eða húsnæðiskostnaður er greiddur af félagsþjónustu sveitarfélags: 35% af grunnfjárhæð að hámarki.
3. Einstaklingur greiðir fyrir fæði án morgunverðar, en morgunverður er innifalinn í húsnæðiskostnaði sem greiddur er af öðrum: 30% af grunnfjárhæð að hámarki.
4. Einstaklingur greiðir hvorki fyrir fæði né húsnæði þar sem fæði og húsnæði er veitt án þess að umsækjandi greiði sjálfur fyrir: 15% af grunnfjárhæð³ að hámarki:

Taflan miðast við greiðslur fyrir einn mánuð:

		1.	2.	3.	4.
		100%	35%	30%	15%
Einstaklingur	<i>grunnfjárhæð</i> x 1	125.540 kr.	43.939 kr.	37.662 kr.	18.831 kr.
Tveir í fjölskyldu	" x 1,6	200.864 kr.	70.302 kr.	60.415 kr.	30.130 kr.
Þrír í fjölskyldu	" x 1,8	225.972 kr.	79.090 kr.	67.791 kr.	33.896 kr.
Fjórir í fjölskyldu	" x 2,0	251.080 kr.	87.878 kr.	75.324 kr.	37.662 kr.
Greiðsla á dag fyrir einstakling		4.185 kr.	1.465 kr.	1.255 kr.	628 kr.

Þegar aðstoð nær til fleiri einstaklinga úr sömu fjölskyldu skal miða við eftirfarandi: Tveggja manna fjölskylda, hvort sem um börn eða fullorðna er að ræða, fær 1,6 af grunnfjárhæð, þriggja manna 1,8, fjögurra manna 2,0 og svo framvegis og nemur hækkun vegna hvers meðlims 0,2.

Heimferðarkostnaður skal metinn í hverju tilviki og skal leitast við að halda honum í lágmarki.

¹ Grunnfjárhæð Reykjavíkurborgar fyrir einstakling í sérstökum aðstæðum hækkar í samræmi við hækkun borgarinnar á hverjum tíma, sbr. 4. mgr. 11. gr. reglna um fjárhagsaðstoð frá Reykjavíkurborg, nr. 1026/2010 (125.540 kr.).

² Þetta á til dæmis við um einstaklinga sem dvelja hérlendis í einhvern tíma, en fá ekki lögheimili, meðal annars ef ekki er vitað um ríkisfang.

³ Á meðal annars við um skjólstæðinga Kvennaathvarfs.

Fylgiskjal 2.

UMSÓKN
félagsþjónustu sveitarfélags um endurgreiðslu úr ríkissjóði, sbr. 10. gr. reglna
um sérstaka fjárhagsaðstoð sveitarfélaga við erlenda ríkisborgara,
utan EES, sem ekki eiga lögheimili á Íslandi.

Nafn umsækjanda¹:

Kyn:

Fæðingardagur/kennitala:

Ríkisfang:

Dvalarstaður á Íslandi:

Heimilisfang í heimalandi:

Komudagur til Íslands:

Stutt lýsing á ástæðu beiðni um aðstoð:

Staða umsækjanda gagnvart Útlendingastofnun:

Sundurliðuð heildarfjárhæð sem farið er fram á:

Hér með er staðfest að gengið hefur verið úr skugga um, svo vel sem kostur er, að umsækjandi geti hvorki sjálfur né aðrir aðilar, sbr. 4. og 5. gr. framangreindra reglna, greitt fyrir þá aðstoð sem hér er farið fram á.

Dagsetning:

Undirskrift:

Stofnun:

---

¹ Ef um er að ræða fleiri en einn úr sömu fjölskyldu skal skrá nafn hvers og eins, fæðingardag/kennitölu og ríkisfang.